

The Ancient Cult Sites for
Common Identity on the Baltic Sea Coast

**Maršruts
„PIERĪGAS SVĒTVIETAS”
Maršruts tiem, kas vēlas izzināt
senās svētvietas un izbaudīt
Vidzemes Šveici
Sagatavots: 2012**

MARŠRUTA GAITA	APSKATES VIETAS UN OBJEKTI
<p>Rīga – Vangaži – Inčukalns – Sigulda – Krimulda – Sēja – Inčukalns – Rīga</p> <p>Maršruta kopējais garums: 150,00 km</p> <p>Ieteicamais transporta veids: autotransports</p> <p>Maršrutu iespējams izbraukt 1 dienas laikā; ieteicams vasarā, pavasarī, rudenī.</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Kulta vieta pie Doma baznīcas (56° 56' 58" N 024° 06' 18" E) 2. Kalnaābrantu Vilkaču priede (57° 07' 23" N 024° 34' 29" E) 3. Černausku akmens (57° 05' 06" N 024° 48' 21" E) 4. Krimuldas Velnala (57° 09' 01" N 024° 48' 41" E) 5. Gūtmaņa ala ar avotu (57° 10' 57" N 024° 50' 55" E) 6. Rata kalns (57° 10' 38" N 024° 50' 23" E) 7. Krimuldas Lielais (Velna) akmens (57° 09' 08" N 024° 45' 74" E) 8. Sējas ozols (57° 11' 96" N 024° 35' 31" E) 9. Inčukalna Velnala (57° 07' 65" N 024° 38' 31" E)

The Ancient Cult Sites for
Common Identity on the Baltic Sea Coast

MARŠRUTA KOPEĀJAIS APRAKSTS

Ceļojums pa Pierīgas svētvietām sākas **Doma laukumā** pie Doma baznīcas sienas, kur atrodas svētvieta, kura mūsdienās vizuāli ir atzīmēta tikai ar informatīvu plāksnīti. Tālāk dodamies no Rīgas ārā, pa Vidzemes šoseju, līdz Vangažiem. Lai iegrieztos Vangažos, jāapgriežas Rīgas virzienā, bet pirms iegriešanās sākas zemes ceļš, pa kuru jādodas līdz baznīcai, no kuras pa kreisi ceļa malā atrodas **Vilkaču priede**. Pavērojiet uzmanīgi priedes stumbru! Savas unikālās faktūras dēļ priede izpelnījies ievērtību cilvēku vidū un aiz tās mizas joprojām mēdz atstāt ziedojumus, izlūdzoties svētību.

Atgriežoties uz Vidzemes šosejas, dodamies līdz Sēnītei, kur nogriežamies Inčukalna virzienā un, neiebraucot Inčukalna centrā, dodamies pa apvedceļu līdz dzelzceļa pārbrauktuvei. Uzreiz aiz pārbrauktuves krustojumā jāgriežas pa kreisi Allažu virzienā un jābrauc, līdz ceļa labajā pusē būs norādes zīme un taciņa uz **Černausku akmeni**.

Turpinot ceļu tālāk līdz apdzīvotai vietai „Stīveri”, nogriežoties pa kreisi, nokļūsim līdz Siguldai, kur krustojumā ar Vidzemes šoseju jānogriežas Rīgas virzienā un jābrauc līdz pagriezienam pa labi uz Kaķīškalnu. Aiz Kaķīškalna skulptūras jānogriežas pa kreisi, pa ceļu, kurš ved lejā uz Gaujasmalu un gājēju tiltu. Braucot jāvēro privātpašumu un citas aizlieguma zīmes, jo līdz pašam gājēju tiltam un **Krimuldas Velnalai** piebraukt nevar, jāiet kājām. Upes krastā, iepretim Velnalai ir labiekārtota atpūtas vieta.

Līdz nākamajiem apskates objektiem jādodas caur Siguldas centru, lejā pāri Gaujas tiltam un pirms Turaidas labajā pusē jāatrod auto stāvlaukums (maksas). Stāvlaukumā ir pieejams WC, suvenīru tirgotavas, kafejnīca. Pa taku aizejot līdz **Gūtmaņai**, tālāk jādodas augšup pa kāpnēm, kuras sākas turpat pie alas. Uz kāpjot augšā, jāgriežas pa kreisi un taciņa pāri **Rata kalnam** aizvedīs mūs līdz Taurētāju kalnam, no kura pa kāpnēm atgriežamies atpakaļ ielejā, un, nogriežoties pa kreisi, nonāksim atpakaļ pie Gūtmaņa alas, pa ceļam aplūkojot Mazo un Viktora alas.

No stāvlaukuma jābrauc augšā uz Turaidu, kur krustojumā jāgriežas pa kreisi Raganas virzienā un jābrauc līdz Krimuldas luterāņu baznīcai ceļa kreisajā pusē. Šeit ir divas iespējas – pirmā ir atstāt auto stāvlaukumā pie baznīcas un pa meža taku (3 km vienā virzienā) apskatīt Kubeseles alu un sekojot norādēm, aiziet līdz Gaujas krastam, kur atrodas **Lielais (Velna) akmens**. Otrā iespēja ir nākamajā ceļā aiz baznīcas griezties pa kreisi un braukt līdz vecajai kapsētai, kur, auto atstājot stāvlaukumā, jānoiet pa taciņu līdz upei apmēram 100 m.

Tālāk, dodoties uz **Sējas ozolu**, jādodas līdz Raganai, kur jāgriežas Limbažu virzienā un aiz Raganas robežzīmes pirmajā krustojumā pa kreisi jānogriežas Sējas virzienā. Iebraucot Sējas centrā, ir norāde pa kreisi uz ozolu, bet iebraucot parkā līdz galam, jāpagriežas pa labi, kur ir izveidots stāvlaukums pie paša koka.

Dodoties tālāk, jānogriežas pa labi uz ceļa, kurš ved uz Murjāņiem, kur jāgriežas pa labi Rīgas virzienā un jābrauc līdz Gaujas tiltam. Lai apmeklētu **Inčukalna Velnalu** atkal ir divi piekļūšanas veidi – uzreiz aiz tilta nogriežas zemes ceļš, pa kuru var piebraukt pie pašas alas, tomēr jāērķinās ar lielām bedrēm un peļķēm, jo vietām ir pārpurvojušās pļavas. Otrs veids ir braukt augšā uz Sēnīti un griežoties pa labi, caur privātmājām, mežā atstāt auto pie norādes un takas sākuma, dodoties tālāk kājām. Pie alas ir labiekārtota atpūtas vieta.

Izbraucot atpakaļ uz Vidzemes šosejas, dodamies atpakaļ Rīgas virzienā.

APSKATES OBJEKTU APRAKSTS

Nosaukums	Raksturojums	Kā atrast	Praktiskā informācija	
<p>Kulta vieta pie Doma baznīcas</p>	<p>Arheologu A. Caunes un S. Tilko vadībā 1986.-1989.gados veicot izrakumus pie Doma baznīcas, tika atrastas vairākas konstrukcijas – bedres, ugunsgružu vietas, stabu vietas, kam tiek piedēvēts kultisks raksturs. Noteikti kā kulta vieta tiek raksturota konstrukcija, kas atklāta 4.izrakumu laukumā. Tā bija ap 2 x 3 m liela un ap 0,5 m dziļa bļodveida bedre. Bedres pildījumā bija plānas ogļu un pelnu kārtiņas. Bedri izsmēlot, tika atrasti trīs nedeguši, no priedes mizas izgriezti tīklu pludiņi, divpusēja kaula ķemme ar izlauztiem zariem, smilšakmens galoda un ap 30 rupja, zvirgzdains māla lauskas no traukiem, kas raksturīgi vietējo tautību iedzīvotājiem. Lielās bedres centrālajā daļā zem intensīvākas ogļu kārtas atsedza otru diametrā 0,6 m lielu un ap 0,5 m dziļu bedrīti. Tās apakšā oglēs plakaniski bija nolikta zirga apakšžokļa puse. Lielās bedres ZR stūrī atradās apmēram 30 cm resna zemē ierakta ozola staba lejasgals. Blakus tam R pusē bijuši iedzīti pieci mieti. No tiem zemē saglabājušies no-smailinātie apakšgali. Pēc radiokarbons datējuma, staba koksnes parauga vecums noteikts 850 ± 40 gadu, tātad koks nocirsts 1100.gadā ± 40 gadu. Iespējams, ka staba augš-gals bijis izveidots kā dievības tēls. Zināms, ka pagāniskajiem lībiešiem 12.gadsimta beigās - 13.gadsimta sākumā bijuši kokā griezti dievību tēli. Rīgas iepriekšējo gadu izrakumos vairākkārt atrastas nelielas koka nūjiņas ar galos rūpīgi izgrieztiem vienas, divu vai četru cilvēka seju vai galvu atveidiem, kas tiek uzskatītas par īpašu mājas dievu vai individuālu, līdzī nēsājamu dievu tēliem. Šāds iespējams elka tēls varētu būt bijis arī šajā ziedojumu vietā. Elku tēlam blakus uz citu iedzīto mietu galiem varēja novietot dažādus ziedojumus. (Pēc: Caune, 1992).</p>	<p>56° 56` 58`N 024° 06` 18`E</p> <p>Pie Doma baznīcas, skaitot no Doma baznīcas apsīdas gala, pretim ceturtajam baznīcas logam, Doma laukuma pusē</p>	<p>Apkārt ir sakārtota infrastruktūra, jo objekts atrodas pilsētas centrā</p>	

The Ancient Cult Sites for
Common Identity on the Baltic Sea Coast

	<p>STĀSTĪJUMS</p> <p>Teritorijā ārpus 12. gadsimta kapulauka, kas izrakumos tika pētīta baznīcas ziemeļu pusē 2., 3. un 4. laukumā, izšķirami divi senākas apdzīvotības periodi. Pirmais raksturojas ar kādreiz šeit kurinātu ugunsroku vietām, rituālu ziedošanu bedrēm un zemē ieraktu stabu galiem. Nav vairs iespējams precīzi noteikt, vai visi šie veidojumi zemē radušies vienlaicīgi vai arī pakāpeniski - ilgākā laika posmā. Daļa no bedrēm un ugunsroku vietām varētu būt cēlusies no kādreiz šeit rīkotiem bērnu rituāliem, mirušo apbedot kapulaukā. Par to, ka pirms mirušo apbedīšanas kapulauka tuvumā varētu būt dedzināti īpaši sārta, no rāda iepriekš aprakstītajā 57.kapā atrastās ogles. Līdzīgas ugunsroku vietas un rituāla bedres izrakumos konstatētas arī vairākos citos Latvijas pagāniskajos kapulaukos. Pēc zemē atrastajām nepilnīgajām liecībām ne visus šos atsegtos veidojumus šodien varam pilnībā izprast un izskaidrot to izmantošanas veidu un nozīmi tālaika cilvēku dzīvē un ticējumos. Piemēram, 3.izrakumu laukumā dienvidu pusē starp 5. un 20. metru pamatzemē izrakts apmēram 0,5 m dziļš un ap 1 m plats grāvītis, kas lokveidā apņem 11 x 7 m lielu laukumiņu. Tā ziemeļu pusē atrada nopuvušu, zemē ieraktu staba galu. Nekādu senlietu, ne arī keramikas lauskas vai citu atradumu šai vietā nebija. Vairāku stabu grupa atradās 4.laukuma rietumu pusē starp 37. un 44. metru. Sešas stabu bedres šeit iezīmē izliektu līniju. Iespējams, ka stabu rinda šai slānī turpinās arī aiz izrakumu laukuma vēl nepētītajā platībā. Stabi bijuši ierakti no 40 līdz 95 cm dziļi un atradušies apmēram 1 m attālumā cits no cita. Tas nozīmē, ka blīvs stabu žogs šeit nav bijis. Dažās bedrēs sa-glabājušās trūdējuša koka paliekas. Pēc tām varam spriest, ka 120 - 25 cm resniem stabiem bijuši strupi nocirsti gali un tie zemē bijuši ierakti, nevis iedzīti. Vienam dziļāk zemē ieraktam staba galam koksne bija labi saglabājusies - un bija pat iespējams noteikt koka sugu. Tas ir bijis ozols. No šī staba gala ņemtajam koksnes paraugam ar radiokarbona datējuma metodi</p>			
--	--	--	--	--

The Ancient Cult Sites for Common Identity on the Baltic Sea Coast

	<p>noteikts vecums. Tā vecums ir 900 ± 60 gadu (TA - 2264). Pārrēķinātais datējums parāda koka ciršanas gadu. Tas ir 1050. gads ± 60 gadu. Vairākās vietās izrakumu laukumos atklātas ugunsuru vie-tas un pamatzemē ieraktas lielākas bedres. Daļa no uguns kuriem kurināti tieši bedrēs. Lielākajā daļā bedru un sārta vietu nekādu atradumu nebija. Tomēr divas bedres pelna īpašu uzmanību. Pirmā no tām ir sekla, plānā apmēram $1 \times 1,5$ m liela ieapaļa bedre, kurā visā platībā kurināts liels ugunskurs. Spriežot pēc biežās ogļu un pelnu kārtas, uguns šeit kurināta ilgstoši, varbūt pat atkārtoti vairākas reizes. Sārta virspusē starp trim 10 - 20 cm lieliem laukakmeņiem atradās 10 - 11 gadu veca zirga galvaskauss bez apakšžokļa (kaulus noteica bioloģe V. Daņiļčenko Maskavā). Akmeņi un galvaskauss ugunī nebija de-dzis. Tātad tie šeit novietoti pēc sārta izdegšanas. Galvaskauss nolikts starp akmeņiem aptuveni ziemeļu - dienvidu virzienā. Spriežot pēc tā, ka zirga galvaskauss ir bez apakšžokļa, šeit nav nolikta tikko nogalināta zirga galva, bet gan agrāk nokauta vai krituša dzīvnieka kauli, no kuriem jau atdalījušies mīk-stie audi. Galvaskausa īpašais novietojums uz sārta starp akmeņiem ve-dina domāt par kādu īpašu šeit notikušu ziedojuma rituālu. Zirga galvaskausi kā ziedojumi izrakumos Latvijā atrasti vairākkārt. Tādi likti Rīgā 12. gadsimtā zem ēku pamatiem (Caune A. Celtņu ziedojumi Rīgā 12. – 16. gs. // Mat. 1978. R., 1979. 19.–22. lpp.). Daugavas lībiešu ciemos zirgu galvas novietotas zem pavarda akmeņiem (Zariņa A. Krāsnis Salaspils Laukskolas lībiešu 10. – 13. gs. ciemu vietās // Arheoloģija un etnogrāfija. R., 1977. 12. laid. 92.–96. lpp.). Talsu pilskalnā tāda guldīta zem pils vārtiem (Karnups A. Dzīvnieku galvaskausi Talsu pilskalnā // Senatne un Māksla. 1938. Nr. 2. 74.–93. lpp.). Celtņu vietās atrastos zirga galvaskausus saista ar t.s. cel-tņu ziedojumu tradīciju, bet mūsu atradums sārta vietā ārpus celtnes būtu izskaidrojams ar daudzās tautās plaši izplatīto universālo ticējumu, ka zirga galvai ir maģisks spēks atnest laimi un aizsargāt no ļauniem</p>			
--	--	--	--	--

The Ancient Cult Sites for Common Identity on the Baltic Sea Coast

	<p>gariem. Apmēram 15 m uz ziemeļaustrumiem no aprakstītās sārta vietas atradās kāda cita - apmēram 2 x 3 m liela un ap 0,5 m dziļa blodveida bedre. Bedres pildījumā plānas ogļu un pelnu kārtas mijas ar sterilām smilšmāla kārtām. Izsmēlot grunts pildījumu, tajā tika atrasti trīs nedeguši, no priedes mizas izgriezti tīklu pludiņi, divpusēja kaula ķemme ar izlauztiem zariem, smilšakmens galoda un 29 rupja, zvīrgzdains māla lauskas no traukiem, kas raksturīgi vietējo tautību iedzīvotājiem. Lielās blodveida bedres centrā ogļu kārtā bija intensīvāka. Zem tās atradās otra - plānā apaļa, diametrā 0,6 m liela un ap 0,5 m dziļa bedrīte. Tās apakšā oglēs plakaniski bija nolikta zirga apakšžokļa puse. Liekas, ka arī šīs zirga galvaskausa daļas īpašais novietojums varētu būt saistīts ar kādu senu upurēšanas tradīciju. Lielās bedres ziemeļrietumu stūrī atradās apmēram 30 cm resna zemē ierakta ozola staba lejasgals. Blakus tam rietumu pusē bijuši iedzīti pieci mieti. No tiem zemē saglabājušies no-smailinātie apakšgali. Pēc radiokarbons datējuma, staba koksnes parauga vecums noteikts 850 ± 40 gadu (TA - 2103). Pārrēķinātais datējums parāda koka ciršanas gadu. Tas ir 1100. gads ± 40 gadu. Ozola stum-bra izmantošana zemē ieraktajiem stabiem rada zināmu pārstei-gumu, jo, kā liecina līdzšinējie arheoloģiskie izrakumi, Rīgā 12. gadsimta ēku celtniecībā ozols nekad nav ticis izmantots (Цауне А. В. Жилища Риги. С. 46.). Senajā Rīgā, tāpat kā vēlākās etnogrāfiskajās celtnēs pārējā Latvijā, par būvmateriālu lietoti tikai skuju koki - priede un egle. Tautas ticējumos tieši ozols un liepa tiek uzskatīti par svētiem kokiem. Ozola koka izvēle stabu materiālam ziedojumu vietās Rīgā liek domāt par kādu īpašu to nozīmi. Varbūt staba augš-gals bijis izveidots kā dievības tēls? Par to, ka pagāniskajiem lībiešiem 12.gadsimta beigās - 13.gadsimta sākumā bijuši kokā griezti dievību tēli, netieši liecina arī hronists Indriķis, atstāstot kāda kristīta Sidgundas lībieša sapni - vīziju. Lībietis sapnī redzējis savu dievu, kura tēls bijis izaudzis no koka stumbra, „sākot ar krūtīm un augstāk” (Indriķa hronika. X. 14. §.).</p>			
--	--	--	--	--

The Ancient Cult Sites for Common Identity on the Baltic Sea Coast

	<p>Jāatzīmē, ka iepriekšējo gadu izrakumos Rīgā vairākkārt at-rastas nelielas koka nūjiņas ar galos rūpīgi izgrieztiem vienas, divu vai četru cilvēka seju vai galvu atveidiem (Caune A. Rīgas 12. - 13. gs. antropomorfi kokgriezumi // LPSR ZA Vēstis. 1981. Nr. 6, 56.-67. lpp.). Šo Rīgas kok-griezumu nozīmes skaidrojumu varam veikt, tikai pamatojoties uz paralēlēm plašākā kaimiņzemju arheoloģiskajā materiālā. Baltu tautām kaimiņos daudzgalvaini dievu tēli bijuši izplatīti rietumslāvu zemēs. Populārākais no tiem ir hronista Sakša Gramatiķa aprakstītais Rīgenes salas Arkonas tempļa četrgalvainais Sviatovits. Seno rietumslāvu apdzīvotajās zemēs nelielas, daudzgal-vainas koka skulptūras atrastas arī arheoloģiskajos izrakumos. Tās uzskata par īpašu mājas dievu vai individuālu, līdzī nēsā-jamu dievu tēliem (Filipowiaķ W. Die Kultproblematik in Wolin vem 9. bis zum 12. Jh. // Rapports du III Congres International d'Archeologie Slave. Bratislava, 7 - 14 septembre 1975. Bratislava. 1979. T. 1. S 249–250.). Rīgas nelielo kokgriezumu nozīme varētu būt analogiska. Ja lietošanā bija šādi nelieli, kokā griezti dievu tēli, tad līdzīgi veidotiem vajadzēja būt arī lielajiem elku tēliem. Šāds iespējams elka tēls attēlots arī 4. attēlā parādītajā Rīgas ziedojumu vietas rekonstrukcijā. Elku tēlam blakus uz iedzīto mietu galiem varēja novietot dažādus ziedojumus. Otrajā senās apdzīvotības perioda kultūrlāņa kārtā, kas 3. un 4. laukumā pārsedz iepriekš aprakstītās ziedojumu bedres un ri-tuāla uguns-kuru vietas, izrakumos tika atklātas divu nodegušu celtņu grupu paliekas. Kādreizējās apbūves iezīmes šeit turpinās ārpus pētījumu laukumiem ziemeļrietumu virzienā. A. Caune. Arheoloģiskās liecības par senāko apdzīvotību Rīgas doma baznīcas apkārtnē. Latvijas Vēstures institūta žurnāls. 1992. Nr. 3., 27. – 32. [21. – 38.]lpp.</p>			
--	--	--	--	--

The Ancient Cult Sites for
Common Identity on the Baltic Sea Coast

<p>Kalnaābrantu Vilkaču priede</p>	<p>Agrākajos Vilkaču priedes aprakstos bija minēts, ka priede ir ļoti ainaviska un ieraugāma jau no lielāka attāluma. Tagad varēja konstatēt, ka priede ir zaudējusi savu galotni un lielākos zarus, palikuši divi lielāki zari, tāpēc tās ainaviskā vērtība ir jūtami mazinājusies. Tanī pat laikā priede joprojām turpina dzīvot. Tā aug pašā ceļa malā, stumbrs ir “pumpains”, 1,3 m augstumā koka apkārtmērs ir 2,5 m. Par Vilkaču priedi nav fiksēti folkloras pieraksti, tomēr par priedes iespējamo sakrālo raksturu liecina tās zīmīgais nosaukums. Ļoti iespējams, ka Kalnaābrantu priede kaut kādā veidā ir bijusi saistīta ar seno Ābramu Teņa kapelu ar klātesošo kapsētu – tagadējās Vangažu baznīcas priekštecī. Rakstītos avotos Ābramu Teņa kapela, kas savu nosaukumu guvusi no tuvumā dzīvojošā brīvzemnieka Ābrama Hinza, minēta kopš 1624.gada.</p>	<p>57° 07' 23``N 024° 34' 29``E</p> <p>Ceļa malā ap 100 uz ZA no Kalnaābrantiem un ap 300 m uz ZR no Vangažu luterāņu baznīcas</p>	<p>Ceļa malā, bet vairāk arī ērtību nav</p>	
<p>Černausku akmens</p>	<p>Černausku akmens (garums - 5,2 m, platums - 4,6 m, augstums - līdz 1,7 m) līdzenajā, agrākos laikos dedzinātajā virsmā ir neregulārs, mazizteikts iedobums (ap 1 x 0,5 m). Akmens atrodas līdzenā vietā. Agrāk ap akmeni bijis izcirtums ar brikšņiem, pirms Otrā Pasaules kara – nolaidenās ganības, tagad akmens ir jaunā mežā ar vāju pamežu, tāpēc akmens ir labi saskatāms un ir visai vizuāls. Iespējams, ka rakstītos avotos tas minēts jau 18. gadsimtā. 1739. gada 24. janvārī, pārbaudītājiem izklau-šinot Allažu draudzes mācītāju un pērminderi, tika uzdots arī tāds jautājums: „Vai ir vietas, kur noteiktos laikos upurēts!” Mācītājs atbildējis, ka tādu vietu neesot. Toties pērminderis stās-tījis savādāk: Allažos esot tāda vieta, kur trīs akmeņi ir cits uz cita uzlikti, un vēl kāda cita, kur atrodas liels akmens. Pie šiem akmeņiem „no zemēm nākušie” zemnieki upurējot. Vie-tējie ļaudis gan tādas lietas ne-darot. Pārbaudītāju ieteikums tālākai rīcībai bija šāds: - minētos ak-meņus sadrupināt, zemi ap tiem uzrakt un, ja vēl kādas līdzi-gas vietas kļūs zināmas - baznīcas likumu pārkāpējus sodīt. Kā rīkojums tika izpildīts, nav zināms. Domājams, ka „trīs ak-meņus, citu</p>	<p>57° 05' 06``N 024° 48' 21``E</p> <p>Allažu – Inčukalna šosejas kreisajā pusē uz DA no Černausku mājām</p>	<p>Sakārtota un kopta vieta, ceļa malā, taciņa, informācija</p>	

The Ancient Cult Sites for
Common Identity on the Baltic Sea Coast

	uz cita uzliktus”, ap-gāzt un sadauzīt bija samērā vienkārši, bet „Lielo akmeni” iznīcināt - grūti. Nevar pilnīgi droši apgalvot, ka Černausku akmens būtu tas pats 1739. gadā minētais „Lielais akmens”, taču dažas norādes par to varētu liecināt (pēc: Urtāns, 1985). Zeme ap akmeni nomīdīta kaila; te nekas neaug. Pie akmens atrodamas ploškas, kas varētu liecināt par kādiem jaunlaicīgākiem rituāliem.			
Krimuldas Velnala	Līdz 15 m augstā un ap 250 m garā Velnalas klints atrodas Gaujas apskalotajā Piķenes kraujas lejasgalā – alas ieeja atrodas 8 m virs Gaujas ūdeņiem. Līdz 1980. gadam pie alas varēja nokļūt pa tūristiem izbūvētām laipām, bet kopš gājēju tilta uzbūvēšanas pār Gauju šīs laipas ir likvidētas un pieeja alai liegta. Ala apskatāma tikai no pretējā Gaujas krasta. Apmēram kilometru garās Piķenes kraujas vidusdaļā atrodas t.s. Mazā Velnala – 10,2 m gara ala, kuras nosaukums gan nesakņojas vietējo iedzīvotāju mutvārdu tradīcijā, bet ieviesies jaunākos laikos. Netālu no Mazās Velnalas no klints izplūst Gudrības avotiņš, kurā mātes agrāk mazgājušas saviem bērniem galvas, lai tie kļūtu gudrāki, savukārt pirmo klinti Piķenes kraujā iepretī vecupei sauc par Auna pieri (Āboltiņš, Eniņš, 1979, 118). Pēc ģeologa Ojāra Āboltiņa domām, Krimuldas Velnala sākusi veidoties vairāk nekā pirms 10 000 gadiem, kad pazemes tukšumu augšdevona Gaujas svītas smilšakmeņos sāka veidot avots un Gaujas upes sānerozija. Upe tolaik plūdusi daudz augstāk – tagadējās otrās virspalu terases augstumā. Pirms 5000 gadiem Gauja jau plūda tagadējās pirmās terases līmenī, tātad tajā laikā alas aktīva veidošanās jau bija beigusies (Āboltiņš, Eniņš, 1979, 121). Kopš izsīcis alas avots, tā pamazām aizbirusi ar smiltīm. Līdz 20. gs. 90. gadu sākumam tās garums bija 10,7 metri, lielākais platums 5,1 m, augstums līdz 2,5 m, bet grīdas laukums 45 m ² . 1992. gadā, neaizrokoties līdz sākotnējam grīdas līmenim, alu daļēji atraka, tādējādi ievērojami palielinot tās izmērus – tagad Velnalas eju kopgarums ir 35 metri, lielākais platums 7 m, augstums	57° 09' 01``N 024° 48' 41``E Velnalas klintī Gaujas labajā krastā Siguldas pilsētas teritorijā, ap 2,5 km lejpus Siguldas tilta	Tā kā pašai alai piekļūt nevar, ir labiekārtota atpūtas vieta upes pretējā krastā, lauku ceļš, gājēju taka	

The Ancient Cult Sites for Common Identity on the Baltic Sea Coast

	<p>līdz 4,7 m, bet grīdas laukums - 140 m² (Eniņš, 1995). Pēc G. Eniņa datiem, Velnalas griestos atrodami seši, pēc Andra Grīnberga datiem – deviņi 10-15 cm plati un līdz 2 m dziļi caurumi, tā saucamie Velna skursteņi. Krimuldas Velnala ar nosaukumu Teufelshöhle literatūrā pirmo reizi minēta vācu valodā 1857. gadā žurnālā „Das Inland”. Aprakstā līdzās Velnalas nosaukumam atzīmēta arī Biberhöhle, tātad Bebru ala, kas, visticamāk, ir Mazās Velnalas agrākais nosaukums. Līdzīgi citām Siguldas apkārtnes alām, arī Krimuldas Velnala jau vismaz pusotru gadsimtu ir populārs tūrisma objekts. Par to liecina gan ceļojumu apraksti un tūrisma ceļveži, gan salīdzinoši daudzās 20. gs. pirmās puses pastkartes un ceļojumu fotogrāfijas, gan vecās kartes, kur ala atzīmēta kā nozīmīgs objekts. Senākais ar alu saistītais folkloras slānis iekļaujas Velna teiku aplocē. Ja neskaita Velna alas nosaukumu, kas publikācijās parādās jau 19. gs. vidū, pirmo teikas pārstāstu par Velna skursteņiem 1909. gadā vācu valodā publicēja Karls fon Lēviss of Menārs un Fridrihs Bīnemanis, savukārt mūsdienu literatūrā visvairāk atkārtoto teiku par Velnu, kas apmetās alā, dodamies no Jūdažiem uz Pabažiem, 1930. gadā publicēja K. Ašmanis. Šis teiku materiāls ļauj Krimuldas Velnalu iekļaut ar Velnu saistīto Latvijas mitoloģisko alu grupā. Lai gan pierakstīto tekstu skaits ir neliels, teikas interesantas ar to, ka tajās kā Velna klātbūtnes liecības ir izmantotas gan alas ģeoloģiskās īpatnības (Velna skursteņi), gan dažādas neparastas, bet dabiski radušās skaņas (Laime, 2009).</p> <p>STĀSTĪJUMS</p> <p>1) Velnalas griestos ir atrodami seši skursteņveidīgi caurumi, kas sīkspārņiem noder kā slēptuves. Par šiem caurumiem teikā stāstīts, ka Velns caur tiem reiz devies ārā no alas, no kā arī cēlies Velna alas nosaukums. Löwis of Menar, Bienemann, 1909, 54-55; Löwis of Menar, Bienemann, 1912, 66; Lancmanis, 1924, 18.</p> <p>2) Tautas mutē Velns, laizdamies no Jūdažiem uz Pabažiem, virs</p>			
--	--	--	--	--

The Ancient Cult Sites for Common Identity on the Baltic Sea Coast

<p>Gaujas izdzirdis gaiļa dziedāšanu, iebēdzis šai alā, apkvēpinājis alas sienas gluži melnas un vakarā pa alas augšu izmucis ārā. Stāsta arī, ka Velns ieskrējis lejā Gaujas atvarā, kur rūkdams un šņākdams reizu reizēm raujot atvarā neuzmanīgos alas apmeklētājus. Ašmanis, 1930, 80; Āboltiņš, Eniņš, 1979, 119.</p> <p>3) No Krimuldas pilsdrupām pa 325 pakāpieniem nokāpjām ielejā un ejam lejup gar Gaujas krastu līdz Velna alai. Tur bijusi Velna pekle un velni pa alas caurumiem devušies ļaudis ākstīt. Vēl tagad dzirdama velnu rūkšana. Velna alā dzīvojis Turaidas Maijas slepkava Jakubovskis ar Skudricu. Vanags, 1937, 216.</p> <p>4) Netālu no Krimuldas pils atrodas tā sauktā Velnala. Senāk tur dzīvojuši divi poļu kareivji. Viņi abi nokāvuši Turaidas pils apkārtnes skaistāko meitu. Bet, kamēr šo alu sasniedz, jāiet labs gabals zem pils kraujas, bet to neviens nevar nožēlot, jo ceļš ir glīts un visādi lapu koki apēno ceļinieku. Šī ala savu baigo vārdu dabūjusi no Velna rūkšanas, kas te ar savu mitro mitekli neesot nebūt mierā un rūkdams izlaižot savas dusmas, tā kā tam, kas tanī kādu brīdi uzkavējoties, jāmūkot ar lielām bailēm laukā. Bet šis savādais troksnis ceļas gan no stāvās klints, gar kuru straujās Gaujas ūdens dodas griezdamies garām tumšā, melni baigā mutulī... LFK 861, 92. Pier. Erna Saleniece 1929.;</p> <p>5) Krimuldā dzīvoja viens jauneklis. Turaidas dārzniekam bija skaista meita. Jauneklis iemīlējās iekš meitas. Viņi norunāja biežu satikšanos pie vienas klints. Jauneklis ieradās vienmēr pirmais. Gaidīdams savu iemīļoto meiteni un laiku kavēdams, ar mazu cirvīti cirta klintī. Viņi satikās ilgi, viņš izcirta tik lielu dobumu, ka varēja ieiet vairāki cilvēki. Šo satikšanos noskatījās krievu kazāki un viņiem iekārojās šī dārznieka meita. Vienā no satikšanās vakariem kazāki noskatījās, ka meita atnāca pirmā. Viņi sāka to glaimot un pierunāt, lai viņa atsakās no sava izredzētā jaunekļa un lai pieder viņiem. Meita tam nepiekrīta, tad viņi sāka uzmākties ar varu un piedraudēja, sacīdami: “Vai piederi mums, vai atsakies no pasaules!” Viņa piekrīta pēdējam, lai dara, ko</p>			
---	--	--	--

The Ancient Cult Sites for
Common Identity on the Baltic Sea Coast

	<p>grib, bet savam mīļākam paliks līdz nāvei uzticīga. Kazāki viņai nocirta galvu un atstāja viņu izcirstajā alā. Drīzumā ieradās jauneklīs un redzēja šo drausmīgo notikumu. Pajēma meiteni, aiznesa pie viņas tēva Turaidas dārznieka un apglabāja viņu dārzā. Uzstādīja viņai virsū liepu ar piemiņas plāksni ar uzrakstu: “Šeit dus Turaidas Roze.” LFK 1645, 4653. Pier. Olga Tkačeva, 14 g.v., Vircavas pmsk., 1938. (Laime, 2009. 375.-381.).</p>			
<p>Gūtmaņa ala ar avotu</p>	<p>Gūtmaņa ala ir lielākā grota ne tikai Latvijā, bet arī visā Baltijā. Precīzus alas mērījumus pirmo reizi veica Guntis Eniņš 1972. gadā. Pēc viņa aprēķiniem, alas tilpums ir 500 m³, grīdas laukums 170 m², bet garums 18,8 m. Ala pie ieejas ir 10 m augsta un 10,6 m plata, savukārt dziļumā tā strauji sašaurinās. Pēc ģeologa Ojāra Āboltiņa domām, alu apmēram pirms 10 000 gadiem sākusi veidot pēcleduslaikmeta ūdens straumju izraisītā sānerozija, bet līdz pat mūsdienām alā norisinās sufozijas procesi – milzu grotu turpina paplašināt no tās izplūstošais spēcīgais avots, līdz ar to domājams, ka Gūtmaņa ala ir viena no vecākajām Latvijas alām. Savu pašreizējo izskatu tā ieguvusi līdz mūsu ēras sākumam. Pateicoties izdevīgajam ģeogrāfiskajam novietojumam netālu no maģistrālajiem ceļiem un vairākām apdzīvotām vietām (Sigulda, Turaida, Krimulda), Gūtmaņa ala jau vismaz kopš 16.gs. vai vēl senākiem laikiem ir bijusi iecienīts apskates objekts. Par to liecina senie uzraksti alas sienās un biežie apraksti literatūrā jau kopš 18.gs. otrās puses. Zīmīgi, ka 18.gs. beigu aprakstos Gūtmaņa alas nosaukums nav minēts, saucot to vienkārši par alu pie Krimuldas vai Turaidas. Šķiet, ka pirmais, kurš publicēja alas nosaukumu, bija dabas pētnieks Jākobs Benjamins Fišers 1778. gadā, rakstot, ka „Pie Turaidas ir kāda ala, kas sastāv no smilšakmens, kuru sauc par Labo vīru.” Šķiet, ka ar 19.gs. sākumu tika sākts lietot alas nosaukumam latviešu valodā – Gūtmaņala. Daudzpusīgāko alas aprakstu 18.gs. izskaņā publicēja J. B. Fišers sava darba „Versuch einer Naturgeschichte von Livland” otrajā izdevumā un grāfs Ludvigs</p>	<p>57° 10' 57``N 024° 50' 55``E</p> <p>Apmēram pusceļā starp Turaidu un Krimuldu, vienu kilometru dienvidrietumos no Turaidas pils. Tā meklējama apmēram 50 m garā un līdz 12 m augstā augšdevona Gaujas svītas smilšakmeņu atsegumā Gaujas senlejas labā pamatkrasta pakājē starp Vikmestē upīti</p>	<p>Apkārt ir sakārtota infrastruktūra, jo objekts atrodas Gaujas Nacionālā parka teritorijā, ceļa malā, maksas stāvvietā, WC, suvenīri, kafejnīca</p>	

The Ancient Cult Sites for Common Identity on the Baltic Sea Coast

<p>Augusts Mellīns. Fišers pirmais publicēja alas izmērus, kas vairāk nekā gadsimtu, t.i., līdz pat 20.gs. sākumam ceļoja no vienas publikācijas uz otru. Lai gan vairāki alas aprakstītāji jau iepriekš bija atzīmējuši no alas izplūstošo avotu, Fišers tikai 1791.gadā pirmo reizi norādīja, ka vietējie zemnieki alas avotu izmanto slimību ārstēšanai, uzskatot, ka ūdens dziednieciskais spēks saistīts ar šīs vietas, t.i., alas svētumu, nevis ar ūdens dabiskajām īpašībām. Savukārt Broce 1794.gadā pieļāva, ka pēc zemnieku domām alas avotā dzīvo kāda labdabīga dievība, tādējādi arī skaidrojot alas nosaukuma – Labais vīrs – izcelsmi. Gan Fišers, gan Mellīns norādīja, ka par avota ūdens izmantošanu zemnieki avotā atstāja ziedojumus – monētas un apģērba gabalus, lai gan pēc pirmā novērojumiem 18.gs. beigās šī tradīcija jau sāka izzust. Mellīns savā aprakstā raksturoja arī Gūtmaņa alas sienu gravējumus, minot, ka ceļotāji smilšakmenī skrāpējot savus vārdus, ģerboņus, gadskaitļus un tamlīdzīgus uzrakstus. Pirmo reizi alām veltītajos aprakstos šeit parādās atsauce uz kādu konkrētu gadskaitli, kas atrodams alas griestos un ir apaudzis ar sūnu. Tas datēts ar 1564. gadu. Vēlāk Gūtmaņa alas un citu alu seno uzrakstu pieminēšana kļuva par vienu no tūrisma literatūras tradīcijām. Dažos 19.gs. beigu un 20.gs. sākuma ceļvežos pat ir publicēti gari seno skrāpējumu saraksti. Senākais līdz mūsdienām daļēji saglabātais uzraksts Gūtmaņa alā ir „Anna Magdalena von Tiesenhavsen Anno 1677”. Pateicoties Gūtmaņa alas popularitātei, ir saglabājušies daudzi tās zīmējumi. Senāko attēlu autori ir J. K. Broce (1794, 3 zīmējumi), J. V. Krauze (1795), G. G. Kīzerickis (1813) un V. Z. Stavenhāgens (1866). Gūtmaņa ala mūsdienās nav iedomājama bez leģendas par Turaidas Rozi, tomēr šīs leģendas rašanās attiecināma tikai uz 19.gs. Interesanta parādība, kas raksturo visas slavenās Siguldas apkārtnes alas, ir gandrīz pilnīgs ar šīm alām saistīto teiku trūkums. 20. gs sākuma tūrisma ceļvežos vairākkārt publicēta teika par lībiešu virsaiti Ridaigu jeb Ridaugu, kurš ieracis klintī savu neuzticīgo sievu, kuras asaras</p>	<p>un Igaņu gravu</p>		
--	-----------------------	--	--

The Ancient Cult Sites for
Common Identity on the Baltic Sea Coast

	<p>kļuvušas par avotu un izskalojušas alu. Domājams, ka šī teika saistīta ar tautiskās atmodas laiku, kad bija īpaša interese par Latvijas „zelta laikmeta” vēsturi un seno pirmskristietības mitoloģiju. Interese par senajiem cilšu virsaišiem pieder pie šīs kustības un arī teika par lībiešu virsaiti Ringaldu radās šādu procesu rezultātā. Par Gūtmaņa alu pierakstīta vēl kāda teika, kas tūrisma literatūrā nav publicēta. Tajā stāstīts par milzi, kura nestā akmens vietā radusies Gūtmaņa ala. Iespējams, ka no iepriekš aplūkotajām šī ir vienīgā ar Gūtmaņa alu tradicionāli saistītā teika. Tai ir tradicionāls sižets un par labu tam, ka tā ir pastāvējusi mutvārdu tradīcijā, liecina tas, ka šādi teksti nav publicēti tūrisma literatūrā.</p>			
<p>Elka kalns (Rata kakts, Rata kalns, Taurētāju kalniņš)</p>	<p>Turaidas Elka kalns, kas vairāk tiek saukts par Rata kaktu vai Rata kalnu, kā tiek apzīmēta arī plašāka augstiene Gaujas labajā krastā, literatūrā minēts jau kopš 19.gs., bet Rata kaktu, apzīmējot to par „pilskalnveidīgu darinājumu”, 1946.gadā plašāk aprakstīja K. Rozītis. Jau Kopš 19.gs. beigām apliecināts, ka cits šī kalna nosaukums bijis Elka kalns, kas liecina par tā sakrālo raksturu. Minēts, ka šis kalns it kā kādreiz saukts arī par Svēto vai Dieva kalnu. Šeit Gaujas senkrasta malā ir divas zīmīgas vietas, kas dažādos aprakstos ir tā sajauktas, ka šobrīd vairs nav iespējams pateikt, uz kuru tieši attiecas nosaukums Elka kalns. Viena vieta ir tagad par Taurētāju kalnu sauktais izcēlums, bet otra, kas atrodas augstāk līdzās augstienes plato, norobežota ar sāngravu, tagad tiek saukta par Rata kalnu. Ticamāk, ka ar sakralitāti saistāmā vieta ir tagadējais Taurētāju kalns, kas šo nosaukumu guvis kā sena novērošanas vieta. Tas ir Gaujas senielejas, Vikmestes upītes gravas un tās sāngravas no-robežots paliksnis, kura DR stūrī ir vieta ar mākslīgā apdarinājuma pazīmēm. Zemes stūris šaurākajā vietā no plakuma puses norobežots ar 2 - 3 m dziļu grāvi, kurš iesliecas arī kalna nogāzēs, un vairāk nekā metru augstu valni, kura priekšā ir vēl otrs aizmilzis grāvis. Citas nogāzes jau no dabas ir stāvas un vairākus desmitus metru augstas, tāpēc tās īpaši nav pastāvinātas. Gareni</p>	<p>57° 10' 38`N 024° 50' 23`E</p> <p>Gaujas labā krasta augstienes stūrī, Vikmestes upītes gravas kreisajā krastā</p>	<p>Apkārt ir sakārtota infrastruktūra, jo objekts atrodas Gaujas Nacionālā parka teritorijā, ceļa malā, maksas stāvvietā, WC, suvenīri, kafejnīca</p>	

The Ancient Cult Sites for
Common Identity on the Baltic Sea Coast

	<p>ieapaļais, kopumā izlīdzinātais, lai arī grubuļainais plakums ir ap 30 x 10 m liels. Tā DA malā ir liela postījuma bedre. Viss plakums, grāvji un vaļņi ir cilvēku nostaiģāti un zau-dējuši augsnes kārtu. K. Rozītis 1946. gadā rakstīja, ka Rata kaktu no-robežo divi vaļņi un divi divus metrus dziļi grāvji, kas jau toreiz K. Rozītim likās pielī-dzināti. Līdz mūsdienām vaļņi un grāvji acīmredzot ir vēl vairāk pielīdzināti, jo pāri plakumam un vaļņiem ved tūristu iestaigātas takas. Šī vieta tiek skaidrota gan kā pilskalns, gan soda vieta, gan svētvieta, kas, iespējams, viens otru neizslēdz, bet attiecas uz atšķirīgiem laikiem. (pēc: Urtāns, 1995).</p> <p>STĀSTĪJUMS</p> <p>1) Vecos laikos bijis liels milzis, kas gāja un nēsāja akmeņus apkārt. Reiz viņš nesa ļoti lielu akmeni, bet piekusa. Akmens izkrita un iegāja ļoti dziļi zemē. Tur viņš sāka plēsties un plēsties, kamēr izplētās tik liels, ka virs zemes ļoti liels kalns palika. Akmeni saskaldīja un kalnu nolīdzināja. Tā radās Gūtmaņa ala. LFK 884, 5911. Pier. Rasma Šteinerte, Bērmuižas pmsk., 1936.</p> <p>2) Lībiešu virsaitis Ringalds jājis karā. Mājās viņš atstājis skaistu sievu, piekudinādams, lai tā uzticīgi gaidot viņu pārnākam no kara. Sieva gaidījusi, gaidījusi un tomēr kļuvusi neuzticīga. Kad vīrs atgriezies, sieva visu rūgti nožēlojusi un lūgusi piedošanu. Bet Ringalds nav piedevis. Viņš licis sievu dzīvu ierakt zemē. Tur pazemē viņa raud vēl tagad joprojām nožēlošanas asaras. Avotiņā pārvērtušās, tās iztek zemes virsū. Šis avotiņš tecēdams ar laiku izskalojis Gūtmaņa alu. LFK 1860, 2619. Anna Īvena Siguldā, 47 g.v.; pier. J. A. Jansons, LFK 4. zin. eksp., 1950. (pēc: Laime, 2009).</p>			
--	---	--	--	--

The Ancient Cult Sites for
Common Identity on the Baltic Sea Coast

<p>Lielsais (Velna) akmens</p>	<p>Lielsais (Velna) akmens atrodas Gaujas labajā krastā jau pie paša liedaga pie kāda strautiņa, pār kuru ved tiltiņš, ietekas. Akmens augstums no 1,1 līdz 2,5 metriem, garums 5,3 metri, platums 3,7 metri. Tā sastāvā lielākajā daļā ir sārts pegmatīts ar rupjkristāliska granīta ieslēgumiem. Kādreiz Lielsais akmens atradies pašā Gaujas krastā. Tas saukts arī par Runtiņa avotakmeni, jo blakus izplūst spēcīgs avots. Netālu senos laikos bijusi plostu piestāšanas vieta. Krastā saglabājusies plostnieku enkurklucī iebetonētā dzelzs cilpa. Akmens ir liels, monolīts, apaudzis sūnu, tomēr nekādas mākslīgas zīmes vai iedobumi akmeņī nav jaušami. Akmens tuvumā ir vēl vairāki mazāki akmeņi. Spriežot pēc nosaukuma un teikas, Velna akmens uzskatāms par svētvietu ar mitoloģisku nozīmi.</p> <p>STĀSTĪJUMS Reiz Siguldā pie Gaujas Velns nesis akmeņus, gribējis aizsprostot plostniekiem ceļu. Te iedziedājies gailis, krekls, kurā Velns akmeņus nesis, saplīsis, un akmeņi izbiruši Gaujā. Vēl tagad Gaujas malā pie krasta ir lieli akmeņi. LFK, 1860, 4654, FI IV zin. eksp., teicējs A. Irbīte, 65 g.v., 1950.g.</p>	<p>57° 09' 08``N 024° 45' 74``E</p> <p>Gaujas labajā krastā jau pie paša liedaga pie kāda strautiņa, pār kuru ved tiltiņš, ietekas</p>	<p>Sakārtota un kopta vieta, piebraukšana pa meža ceļu, stāvlaukums pie vecajiem kapiem, labiekārtota atpūtas vieta Gaujas krastā</p>	
<p>Sējas ozols</p>	<p>Ozols atrodas kādreizējā Sējas muižas parkā, piekalnē, ir ļoti ainavisks, tā apkārtnē sakopta: nopļauta zāle, nogrābti celiņi. Ozols literatūrā tiek vērtēts kā ceturtais dižākais ozols Baltijā, tā apkārtmērs 1,3 m augstumā ir 9,05 m, augstums – 22 m. Nav pārliciecināmu liecību, ka Sējas ozols būtu uzskatāms par senu kulta koku; šādi uzskati ir parādījušies vien jaunākos laikos. Par jaunāku laiku uzskatiem liecina arī romantizētais teksts uz zīmes pie paša ozola.</p> <p>STĀSTĪJUMS Kādreiz tagadējā parka vietā bijusi tautas likteņlēmēju – krīvu – svētbirzs. Pirms kāda svarīga jautājuma izlemšanas, pirms kaujas tur pulcējušies senlatviešu kunigaiši un svētnīcas priesteri līdžējuši pieņemt vispareizākos lēmumus. Vēlāk, kad svētnīca izpostīta un pāri</p>	<p>57° 11' 96``N 024° 35' 31``E</p> <p>Sējas parkā</p>	<p>Sējas centrā pie šosejas ir norāde par Sējas ozolu, tomēr nezinātājs ozolu var tā arī neatrast, jo citas norādes neseko un Sējas parkā ir vairāki celiņi,</p>	

The Ancient Cult Sites for
Common Identity on the Baltic Sea Coast

	palicis tikai dižozols, mūsu senči gājuši pie tā piesaukt dievus. Uzraksts uz zīmes pie ozola. Fiksēts 2011.g.		pa kuriem pārvietoties	
Inčukalna Velna ala	<p>Inčukalna Velnu pirmo reizi aprakstīja izcilais novadpētnieks Johans Kristofs Broce: „Šī ala atrodas Inčukalna muižas apkārtnē netālu no Stalču zemnieku sētas, kas atrodas pie Cēsu ceļa 37 verstis no Rīgas, pie augstas kādreizējā Gaujas krasta kraujas sacietējušā pelēkā smiltī. Ala, liekas, pamazām izveidojusies no avota, kas no tās iztek. Ieeja ir vairāk nekā 2 vīru augsta un šaura; turpretī iekšpusē ala ir diezgan plaša, un tajā var izvietoties 10-12 cilvēki. Tajā ir arī dažas mazākas alas. Strautiņš, kas no tās iztek, ietek alas pakājē esošajā Gaujas atzarojumā.” Šo aprakstu papildina tajā pašā gadā tapušais senākais alas zīmējums. Nākamo ļoti izvērsto Velna alas aprakstu 1847.gadā publicēja E. V. Ulprehts rakstā par ceļojumu no Rīgas uz Inčukalna muižu. Autors jau norāda uz to, ka smilšakmens sienās ieskrāpēti daudzi uzraksti, kas ir jebkuras plašākas tūrisma plūsmas pavadoni un liecina par to, ka 19.gs. vidū ala jau ir tapusi par tūrisma objektu. Pēc diezgan sīka alas apraksta Ulprehts norādīja, ka „šausmīgās” alas tumsas un sarežģītās pieejas dēļ apkārtnes zemnieki to iesaukuši par Velna kambari jeb Velna alu. Trešā nozīmīgā publikācija par Inčukalnu Velna kambari attiecas uz 1890.gadu, kad Silamalas Vaivariņš publicēja teiku par alu, kas ir vienīgā par Inčukalna Velnu zināmā teika. Vaivariņa publicētā teika sniedz vērtīgu papildu informāciju līdz tam publicētajiem faktiem. Pirmkārt, teika par Velna darbošanos alā motivē Velna alas nosaukumu, kuru pirmo reizi savā aprakstā minēja jau Broce tieši vienu gadsimtu agrāk. Pats teikas teksts interesants ar to, ka tajā izmantota gan senā Velna – Pērkona cīņas tēma, kas šādā, netransformētā, veidā Latvijas alu folklorā saglabājusies vēl tikai pāris gadījumos, kā arī salīdzinoši jaunais, kristietības uzslāņotais motīvs par Velnu kā dvēseļu mocītāju un alu kā</p>	<p>57° 07' 65``N 024° 38' 31``E</p> <p>Apmēram 800 m lejpus Murjāņu tilta Gaujas kreisā pamatkrasta nogāzē augšdevona Gaujas svītas smilšakmens klintī</p>	<p>Ceļa malā sākas meža taka uz objektu, nav kur komfortabli novietot auto, labas norādes zīmes</p>	

The Ancient Cult Sites for Common Identity on the Baltic Sea Coast

šo moku izciešanas vietu jeb elli. Šī teikas daļa ļauj alu iekļaut ar Velnu saistīto mitoloģisko alu grupā. Otra būtiska detaļa ir šī piebilde teikas ievaddaļā: „Turpat iekšpusē izverd mazs avotiņš, kam senos laikos bijis liels dziedinātāja spēks katrai kaitei. Tādēļ arī vectēvi esot ziedojuši šam avotiņam naudu.” Lai gan arī abi iepriekš minētie autori savos aprakstos ir minējuši no alas izplūstošo avotu, tas, ka avota ūdens izmantots dziedniecībā, šajos aprakstos nav atzīmēts. Šī informācija ļauj iekļaut Inčukalna Velna alu to Latvijas kulta alu grupā, kas izmantotas dziedniecībā. Šajā alā arheologs Juris Urtāns 1975. gadā veica pārbaudes izrakumus. Šurfējumos zem 0,65 m bieža nobirušo smilšu slāņa parādījās avota plūstošā smilts, savukārt kultūrslānis netika konstatēts. Velnalā var iekļūt pa apmēram metru platu ieeju, nokļūstot jau daudz plašākā, vairāk nekā 6 m platā telpā ar apmēram 4 m augstiem kupolveidīgiem griestiem. Šīs telpas labajā pusē sākas šaurs gaitenis, kas gan nekur īpaši tālu neaizved, lai gan teikā stāstīts, ka pa to varot nokļūt Velna „guļamistabā”. Pa šo gaiteni iespējams pārvietoties tikai tupus. Alas kopējais garums ir 16 m, bet grīdas platība 35 m². Vietā, kur beidzas plašā priekštelpa un sākas šaurais tunelis, griestos meklējams šaurs, dziļš caurums – tā saucamais „Velna skurstenis”, bet gar alas plašās telpas kreiso sienu izplūst avots, kas šo alu pamazām ir izgrauzis. Interesanti, ka pie alas ieejas no tās izplūstošais avots satek kopā ar virszemes strautu, kas šeit plūst pār klints nogāzi, pirms tam pa virszemi šķērsojot šauro alas tuneli. (pēc: Laime, 2009).

STĀSTĪJUMS

Kādu versti no Gaujas tilta lejup, mazu gabaliņu no Gaujas kalna malā atronas Velna ala jeb Velna kambaris. Pie zemes ir ala, varbūt kādu asi platumā un asu trīs garumā, bet augšā tā savelkas čukurā. Iekšpusē ala pa priekšu iet taisni, tad pagriežas pa labi roki. Turpat iekšpusē izverd mazs avotiņš, kam senos laikos bijis liels dziedinātāja spēks katrai kaitei. Tādēļ arī vectēvi esot ziedojuši šam avotiņam naudu. Lielās alas

The Ancient Cult Sites for Common Identity on the Baltic Sea Coast

	<p>dibinā ir mazāks alas sākums, pa kuru cilvēks varētu tikko ielīst. Senos laikos šajā alā pilnā mierā Velns esot dzīvojis ilgus laikus. Reiz Velns apkaitinājis Pērkona tēvu. Tas dzinies viņam pakaļ un panācis, kad Velns patlaban gribējis alā doties. Pērkons spēris, bet pašu Velnu nava ķēris, tikai krietnu gabalu no klints nospēris. Velns manījis, ka šē viņam miera tā kā tā nebūs, un tādēļ atstājis savu līdzšinējo mitekli. Pa mazo alu lienot varot sasniegt telpas, kurās Velns dzīvojis: tur stāvēt aplāts galds un pie sienas gulta, kurā Velns gulējis. Tikai neviens nevarot tur ilgāki uzturēties, jo apakšā esot pagrabs un šai pagrabā Velns važām esot piekalis viņa rokās kritušās dvēseles. Šīs dvēseles trokšņojot, lūgdamās, lai atpestījot. Velns, bīdamies, ka tomēr kāds drošsirdīgs neatgadās, kas uzņemtos šo atpestītāja darbu, pielicis savu uzticamāko kalpu par sargu, lai tas uguni izpūš, ja kāds alā ietu un ar uguni ko meklētu. (Uguns pūtējs alā gan laikam ir caurvējš, jo domājams, ka alai arī otrs gals ir vaļā.) Alai katrā pusē ir dīķis. Labās puses dīķi sauc par Aukstuma dīķi, jo tā ūdens arvienu auksts. (Vaivariņš, 1890).</p>			
--	--	--	--	--

The Ancient Cult Sites for
Common Identity on the Baltic Sea Coast

PRAKTISKĀ INFORMĀCIJA

Siguldas novada Tūrisma informācijas centrs

Adrese: Raiņa iela 3, Sigulda LV-2150

Tālr.: +37167971335

e-pasts: info@sigulda.lv

www.sigulda.lv

Skype: Siguldastic

Twitter, LV: Siguldastic

Darba laiki

01.05. - 31.10.: plkst. 09:00 – 19:00

01.11. - 30.04.: plkst. 09:00 – 18:00 P.-Pk.

plkst. 09:00 – 17:00 S.-Sv.

www.turaida-muzejs.lv

www.gnp.lv

The Ancient Cult Sites for
Common Identity on the Baltic Sea Coast

IETEIKUMI GARDĒŽIEM UN NAKŠNOTĀJIEM

Nosaukums	Adrese	Darba laiki	
Atpūtas parks "Rāmkalni"	"Vītiņkalni", Inčukalna novads, Inčukalna pagasts, LV-2141 Tālr.: +37167977277 (09:00-17:00 - Darba dienās), Tālr.: +37129100280 (09:00 – 21:00 - katru dienu) Fakss: +371 67977251 http://www.ramkalni.lv	Bistro 10:00-20:00 (no pirmdienas līdz ceturtdienai, svētdiena) 10:00 – 21:00 (Piektdiena, sestdiena) Krodziņš 10:00 – 20:00 (no pirmdienas līdz ceturtdienai, svētdiena) 10:00 – 21:00 (Piektdiena, sestdiena) Veikals, Konditoreja 09:00 – 22:00 (Katru dienu)	
„Raganas ķekis”	Ragana Tālr.: +371 67972266 Mob. tālr.: +371 29117021 Fakss: +371 67972299 www.raganaskekis.lv	P.O.T.C.Sv.: 9.00 – 23.00 Pt.: 09.00 – 24.00, S.: 09.00 – 02.00	
„Raibais Suns”	Vidzemes šoseja 14, Sigulda Tālr.: +37167971137	P.,O.,T.,C. 11:00 - 23:00 Pk.,S. 11:00 - 24:00 Sv. 11:00 - 23:00	

The Ancient Cult Sites for
Common Identity on the Baltic Sea Coast

<p>„Aparjods”</p>	<p>Ventas iela 1a, Sigulda Tālrs.: +37167974414 www.aparjods.lv</p>	<p>12.00-24.00</p>	
<p>„Kungu rija”</p>	<p>Krimuldas pagasts Tālrs.: +37167971467; +37129235741 info@kungurija.lv www.kungurija.lv</p>	<p>11:00– 23:00</p>	
<p>„Latroze”</p>	<p>Jaunbeites, Siguldas pagasts Tālrs.: +37167701083; +3712960735 hotel@latroze.lv www.latroze.lv</p>	<p>12:00 – 21:00</p>	
<p>„Segevold”</p>	<p>Mālpils iela 4b, Sigulda Tālrs.: +37167974848 hotel@hotelsegevold.lv www.hotelsegevold.lv</p>	<p>11:00 - 22:00</p>	

The Ancient Cult Sites for
Common Identity on the Baltic Sea Coast

CITI APSKATES OBJEKTI / IESPĒJAS MARŠRUTA IETVAROS

Nosaukums	Apraksts	GPS	
<p>Siguldas viduslaiku pils</p> <p>Pils iela 18, Sigulda</p> <p>Ieeja bez maksas</p>	<p>Pils būvdarbi uzsākti Zobenbrāļu ordeņa mestra Venno laikā 1207. gadā. Sākotnēji tā bijusi "Castellum" tipa cietoksnis ar kapelu. Pēc Zobenbrāļu ordeņa sagrāves 1236. gadā pilī sāka saimniekot Livonijas ordenis, kas veica lielus pārbūves darbus, pārveidojot to konventa tipa celtnē. Attīstoties uguns šaujamašiem ieročiem, viduslaiku cietokšņi pamazām zaudēja savu sākotnējo nozīmi. 18. gadsimta sākumā Ziemeļu kara laikā pils tika nopostīta un vairs netika atjaunota. Līdz mūsu dienām saglabājies konventa ēkas dienvidrietumu korpuss ar gotiskām logu ailām un galveno vārtu torni.</p>	<p>X: 551382, Y: 6336204</p>	
<p>Siguldas jaunā pils</p> <p>Pils iela 16, Sigulda</p> <p>Tālr.: +37167971335</p> <p>info@sigulda.lv</p>	<p>Būvēta kā muižas īpašnieku Kropotkinu dzīvojamā māja laikā no 1878. līdz 1881. gadam kādas senākas mūra ēkas vietā. Pēc I Pasaules kara Jaunajā pilī sāka saimniekot Latvijas preses biedrība. Ēka kalpoja kā rakstnieku un žurnālistu atpūtas nams. Laikā no 1935. līdz 1937. gadam tajā notika pārbūve. Interjeru izveidē piedalījās pazīstami latviešu mākslinieki - Vilis Vasariņš, Niklāvs Strunke, Pēteris Ozoliņš, Kārlis Sūniņš. Pēc II Pasaules kara pilī izvietojās PSRS Veselības aizsardzības ministrijas sanatorija. Kopš 1993.gada ēkā atrodas Siguldas pilsētas dome, bet no 2003.gada - Siguldas novada dome.</p>	<p>X: 551417, Y: 6336128</p>	

The Ancient Cult Sites for
Common Identity on the Baltic Sea Coast

Turaidas viduslaiku pils
Turaidas muzejrezervāts

Atvērts katru dienu bez brīvdienām
Ziemas sezonā (01.11. – 31.04.)
no plkst. 10:00 – 17:00
Vasaras sezonā (01.05. – 31.10.)
no plkst. 09:00 – 18:00,
vasaras sezonā ieeja teritorijā līdz
plkst. 20:00

Ieejas maksa:

Vasaras/Ziemas sezonā
Pieaugušajiem: 3.50Ls/ 2.00Ls
LR pensionāriem: 3.00Ls/ 1.50Ls
LR pilna laika dienas nodaļas
studentiem: 2.00Ls/ 1.00Ls
skolēniem: 0.80Ls/ 0.50Ls
Invalīdiem 0.50Ls

Tālr.: 67971402

turaida.muzejs@apollo.lv
www.turaida-muzejs.lv

Turaidas viduslaiku pils būvēta 1214. gadā pēc Rīgas bīskapa Alberta norādījuma. Pakāpeniska paplašināšana un apbūve turpinājusies līdz 16. gadsimtam. Pils bija viena no Rīgas arhibīskapu rezidencēm. Pēc Livonijas valstu sabrukuma Turaidas pils kļuva par privātīpašumu un muižas sastāvdaļu. Pēc ugunsgrēka 1776.gadā tā vairs netika atjaunota, bet pils pagalmā tika uzbūvēta muižas īpašnieku dzīvojamā māja. Jau 18./19.gadsimtā romantiskās pilsdrupas saistīja tūristu uzmanību. 1936.gadā tika izbūvēts skatu laukums lielajā apaļajā tornī, bet tā restaurācija tika uzsākta 1953.gadā. 1973. gadā aizsākās vairāk kā 25 gadus veiktie arheoloģiskie izrakumi, kuriem sekoja restaurācijas un rekonstrukcijas darbi. Mūsdienās pils telpās izvietotas ekspozīcijas par tās vēsturi un laikmeta notikumiem.

X: 551357,
Y: 6338101

The Ancient Cult Sites for
Common Identity on the Baltic Sea Coast

<p>Krimuldas muiža</p> <p>Mednieku iela 3, Sigulda</p> <p>Tālr.: +37167972232, +37129111619</p> <p>krimulda@lis.lv www.krimuldaspils.lv</p>	<p>Atrodas Gaujas labajā krastā. Muižas īpašnieku firstu Līvenu dzīvojamā māja pēc klasicisma paraugiem būvēta ap 1848. gadu. Ēka novietota pašā Gaujas senielejas malā un no tās paveras brīnišķīgs skats uz senieleju un tās pretējo pusi Siguldu. Muiža blakus viduslaiku pilij pieminēta jau 15. gadsimtā. Līdz mūsu dienām saglabājusies muižas centra apbūve, kura veidojusies 19. gadsimtā. Pēc Pirmā Pasaules kara Krimuldas muižas centrs nonāca Latvijas Sarkanā Krusta īpašumā un muižas īpašnieku dzīvojamajā mājā tika ierīkota sanatorija, bet mūsdienās – Rehabilitācijas centrs „Krimulda”.</p>	<p>X: 550185, Y: 6336356</p>	
<p>Ķeizarkrēsls un Ķeizarskats</p>	<p>Atrodas Gaujas senlejas kreisajā krastā netālu no vēsturiskās Laurenču Šveices mājas. 2001. gadā uzstādīts varens koka krēsls – Ķeizarkrēsls, kurā sēžot var vērot Gaujas senielejas burvību. Autors mākslinieks Harijs Zemītis. Ķeizarskats – atrodas 300m uz R no Ķeizarkrēsla otrpus Laurenču gravai. Nosaukums šīm vietām radies sakarā ar to, ka te 1862.gadā pabijis Krievijas cars Aleksandrs II. Viņš bijis sajūsmināts par brīnišķīgo skatu, kas pavēries no skatu vietas uz Gaujas senleju.</p>	<p>X: 549380, Y: 6333773</p>	
<p>Ezernieku karsta kritenes</p> <p>Allaži</p> <p>Vienota ieejas biļete divām takām - "Kaļķugravas avoti" un "Ezerbieku karsta kritenes": 0.40Ls/skolēni, pensionāri 0.80Ls/pieaugušie Gidu pakalpojumi: 5 Ls/h grupai.</p> <p>Tālr.: +37129262489</p>	<p>Ezernieku apkārtnē novērojamas karsta parādības un to raksturīgākās izpausmes - sausas vai ar ūdeni pildītas dažādu formu un lieluma kritenes, to grupas, ūdensrijēji u.c. Visneparastākās kritenes ir Vecezers un Linezers. Linezera ūdens pēdējo pārdesmit gadu laikā ir vairākkārt aizplūdis pazemē, atklājot līdz 9 m dziļu ezerdobi. Tā ir neregulāra un līdz šim pilnībā neizskaidrota dabas parādība. Apkārt Linezeram izveidota apskates taka. Aizsargājamā teritorija 60 ha platībā. Unikāls ģeoloģisks objekts, kura nelielajā teritorijā atrodas daudz interesanta. Ezernieku karsta kritenes ir zemes iegruvumi (aptuveni 1-6 m</p>	<p>X: 549026, Y: 6327297</p>	

The Ancient Cult Sites for
Common Identity on the Baltic Sea Coast

<p>iveta.abelite@sigulda.lv</p>	<p>dziļumā, 3-10 m diametrā), kas veidojas vietās, kur pazemes ūdeņi izskalojuši ģipsi, pazemes slāņos izveidojot tukšumus. Karsta procesos radušās gravas, piltuvveida kritenes un pat divi ezeri. Linezers reizēm uzvedas pavisam dīvaini – tas mēdz daļēji vai pilnībā aiziet pazemē.</p>		
<p>Kaļķugravas (Mežmuižas) avoti</p> <p>Allaži</p> <p>Ieeja par maksu: 0,20Ls/ skolēni, 0,50Ls/pieaugušie.</p> <p>Par piknika un telšu vietas izmantošanu vienoties pa tālruni</p> <p>Tālr.: 29262489</p>	<p>Aizsargājamā teritorija 26 ha platībā, privātīpašums. Iepazīšanās ar ainavisko, krāšņo Kaļķugravu gida vadībā. Grava, avoti, dzirnavezeriņš, vecās dzirnavas, pastaigu taka.</p>	<p>X: 548322, Y: 6329063</p>	
<p>Gaisa trošu ceļš pār Gauju</p> <p>Poruka iela 14, Sigulda</p> <p>Darba laiks: 10:00 - 16:00 ziemas sezonā; 10:00 - 19:30 vasaras sezonā no P.- T.; 10:00 - 18:30 vasaras sezonā, C.- Sv.</p> <p>Cena:</p>	<p>Atklāts 1969. gadā un ir vienīgais Baltijas valstīs. Būvēts sadarbojoties Siguldas un Gruzijas pilsētas Čiatūras speciālistiem. Trases garums no vienas stacijas līdz otrai ir 1200 m, augstums (vidusposmā virs Gaujas) ir 40-42 m.</p> <p>Nedēļas nogalēs ekstrēmo izjūtu cienītājiem iespējams izlekt no vagoniņa ar gumiju. No trošu ceļa vagoniņa paveras izcila Gaujas senielejas ainava.</p>	<p>Sigulda X: 551145, Y: 6336018</p> <p>Krimulda X: 550265, Y: 6336546</p>	

The Ancient Cult Sites for
Common Identity on the Baltic Sea Coast

<p>Pieaugušajiem vienā virzienā: P.-Pk.: 2,00Ls, S.,Sv.: 2,50Ls Bērniem no 3-12 g.v. vienā virzienā: P.-Pk.: 1,50Ls, S.,Sv.,- Ls 2,00 Ls 1., 2. grupas invalīdiem: bez maksas</p> <p>Tālr.: +37167972531</p> <p>www.bungee.lv</p>			
<p>AERODIUM - vertikālā vēja tunelis</p> <p>Rīgas –Siguldas šosejas 47.km jānogriežas pa labi uz “Siguldas bloka” betona rūpnīcu</p> <p>Darba laiks: Pirmdienās: nestrādā Darba dienās: 18:00-20:00 S., Sv.: 12:00-20:00 Vēlams rezervēt laiku iepriekš pa tālruni vai internetā.</p> <p>Cena: Vienai personai: lidojums 2 min.: 15Ls/18 Ls* lidojums 4 min.: 25Ls/30Ls* lidojums 6 min.: 35Ls/42 Ls* + katra nākošā min.: 5 Ls/6 Ls*</p>	<p>Cilvēks gaisā, kuru nesaista ne virve, ne izpletis - tā ir LIDOŠANA vārda tiešā nozīmē. Vēja tuneļa spēcīgā gaisa plūsma cilvēkam ļauj nogulties uz tās un lidot. Mainot ķermeņa stāvokli aerodinamikas likumi ļaus pacelties debesīs, izpildīt visdažādākās kustības, akrobātiku un sajūst neticamas emocijas.</p> <p>Aerodium kalpo par unikālu izklaidi jaunu emociju meklētājiem, draugu kompānijām, ģimenēm, uzņēmumu pasākumiem, kā arī par vietu profesionālu sportistu treniņiem.</p> <p>Tu domā, ka nevari vienkārši atbriest un lidot? Vari! Lai lidotu, iepriekšēja pieredze nav nepieciešama – mēs tevi pilnībā ekipēsim un sagatavosim lidojumam.</p>	<p>N 57,1335 E 24,7864</p>	

The Ancient Cult Sites for
Common Identity on the Baltic Sea Coast

<p>* brīvdienās</p> <p>Tālr.: +37128384400</p> <p>007@aerodium.lv www.aerodium.lv</p>			
<p>BOBSLEJA UN KAMANIŅU TRASE SIGULDA</p> <p>Šveices iela 13, Sigulda</p> <p>Darba laiki: Trases un skatu torņa apmeklējums Katru dienu 8:00 - 20:00 Nobraucieni ar ziemas bobu S.,Sv.: 12:00 – 17:00</p> <p>Cenas: Trases apskate: 0,20Ls/bērniem; 0,40Ls/pieaugušajiem</p> <p>Tālr.: +37167973813, +37129185351</p> <p>bobtrase@lis.lv www.bobtrase.lv</p>	<p>Cita informācija:</p> <ul style="list-style-type: none"> - braucieni ar vučko (oktobris - marts): cena 7Ls /personai; - braucieni ar vasaras bobu (maijs-oktobris):cena 7 Ls/personai, <p>Pieteikšanās pa tālr.: +37129185351, bobtrase@lis.lv</p> <ul style="list-style-type: none"> - braucieni ar ziemas bobu (oktobris - marts): 35 Ls, <p>Iepriekš jārezervē pa tālr: + 37129244948, karina@makars.lv</p>	<p>X: 550884, Y: 6334493</p>	

The Ancient Cult Sites for
Common Identity on the Baltic Sea Coast

**Piedzīvojumu parks
„MEŽAKAKIS”**

Senču iela 1, Sigulda

Darba laiks:

Sezonā (22.04.-30.09)

P.-Pk. 11:00 - 22:00, pēdējā ieeja
19:00

S., Sv. un svētkos 10:00 - 22:00,
pēdējā ieeja 19:00

Cenas:

Par 3 stundām, izmantot visas
piedzīvojumu parka atrakcijas:

Pieaugušajiem: 12 Ls

Bērniem (līdz 17 gadiem
ieskaitot): 6,50 Ls

Bērniem, kuri drīkst izmantot tikai
zaļo vai bērnu trasi: 4 Ls

Tālr.: +37167971624

info@kakiskalns.lv

www.mezakakis.lv

“Mežakaķis” ir mežā izveidota šķēršļu trase. Uz augošiem kokiem dažādā augstumā nostiprinātas nelielas platformas, starp kurām tiek nostieptas troses, tīkli, dažādu konstrukciju tiltiņi, šūpoles, balķi, virves un kāpnes. Parasti parkā tiek uzstādīti aptuveni 40 līdz 60 šķēršļi četrās pēc grūtības pakāpes atšķirīgās trasēs.

Atlaides:

Ģimenēm ar bērniem: -25%

Grupām: (6 - 15 cilvēki) -10 %

(16 un vairāk cilvēki) -20 %

No pirmdienas līdz ceturtdienai „Mežakaķī” ir studentu dienas: uzrādot studenta apliecību apmeklējuma cena: 7 Ls
Bērnu grupās uz katriem desmit bērniem viens pieaugušais trasēs dodas par brīvu.

Cita informācija:

Ārpus darba laika parks var tikt atvērts iepriekš pieteiktām grupām (sākot no 10 cilvēkiem). Iespējami arī parka apmeklējumi tumsā instruktora pavadībā, izmantojot alpīnistu lukturīšus (15 Ls/pilngadīgai personai).

X: 550167,
Y: 6333691

The Ancient Cult Sites for
Common Identity on the Baltic Sea Coast

JĀŅEM VĒRĀ, APMEKLĒJOT MARŠRUTA OBJEKTUS

Noteikumi Apmeklētāju centrā pie Gūtmaņālas un tās apkārtnes teritorijas apmeklētājiem:

- Saudzējiet Apmeklētāju centra iekārtojumu un ekspozīciju.
- Saudzējiet smilšakmens alas un iežus, kokus, krūmus un citus augus, kā arī dzīvniekus.
- Nekāpiet pāri norobežojuma barjerām.
- Netrokšņojiet un netraucējiet dabu un pārējos apmeklētājus.
- Atkritumus atstājiet tikai speciāli tam paredzētās atkritumu urnās.
- Dabai draudzīgs ieteikums - vediet piknika iesaiņojumus un citus atkritumus līdzi, neatstājiet atpūtas vietā un nepiesārņojiet dabu.
- Ar pozitīvo rīcību audziniet arī citus apmeklētājus!
- Smēķēt atļauts tikai ārpus Apmeklētāju centra telpām, vairāk kā 10 metrus no ieejas.
- Gūtmaņālas apkārtnes teritorijā aizliegts iebraukt ar automašīnu vai motociklu, izņemot speciālo transportu.
- Ar tūristu treileri vai autobusu atļauts iebraukt tikai tam speciāli paredzētās vietās -stāvlaukumā.
- Ar velosipēdiem atļauts braukt tikai pa vispārējas lietošanas ceļiem un speciāli ierīkoti maršruti.
- Nav atļauts braukt pa tam neparedzētām takām, jo tiek bojāts taku segums un traucēti kājāmgājēji.
- Velosipēdi jānovieto stāvlaukumā pie Apmeklētāju centra, kur ir speciālas norādes.
- Ugunsķuram atļauts kurināt tikai speciāli tam paredzētās vietās (pie upes).
- Nav atļauts patvaļīgi cirst kokus un krūmus malkas ieguvei.
- Ieteicams iegādāties malku vai izmantot grilu.
- Īpašnieki ir atbildīgi par līdzpaņemtajiem mājdzīvniekiem.
- Suņus un citus mājdzīvniekus teritorijā atļauts vest pie saites vai speciāli paredzētajās somās.
- Aizliegts apzināti bojāt norādes zīmes, tūrisma būves un labiekārtojumu.
- Apmeklētāju centra darbiniekiem ir tiesības neapkalpot apmeklētājus, kuri ir alkohola vai narkotisko vielu reibumā.
- Par atklātajiem tūrisma būvju un labiekārtojumu bojājumiem ziņot pa mob.tāl.+371 26657661
- Ieteikumus teritorijas labiekārtojumam, pakalpojumu kvalitātei sūtīt pa e-pastu: gac@gnp.lv

Apmeklētājus, kuri neievēro iekšējās kārtības noteikumus, darbiniekiem ir tiesības izraidīt no Apmeklētāju centra telpām, kā arī materiālo zaudējumu gadījumā veikt likumā paredzētās darbības atlīdzības piedziņai.

Aicinām ievērot vispārīgās uzvedības un pieklājības normas, cienīt apkārtējos cilvēkus, dabu un vidi.

NOVĒLAM PATĪKAMU ATPŪTU!

Vairāk informācijas par līdzīgiem maršrutiem, kā arī dabas svētvietām Latvijā, Igaunijā un Zviedrijā – www.ancientsites.eu